

Provstiudvalgets indsats for klima og biodiversitet

Dette skema er inspiration til provstiudvalg der ønsker at arbejde med – og strategisk understøtte den grønne omstilling i hele provstiet.

Venligst inspireret af Favrskov, Bogense, Bispebjerg-Brønshøj Provstier m.fl.

På www.folkekirkenegrønneomstilling.dk findes også et tilsvarende skema til menighedsråd, med konkrete råd og inspiration til lokal grøn omstilling.

SÅDAN UDFYLDES INSPIRATIONSKATALOGET

Provstiudvalget gennemgår/forholder sig til klimaforslagene. Der svares på spørgsmålene:

- II. Hargjort eller er allerede i gang.** Hvis *ja* så gå videre til næste nr. i rækken. Hvis *nej*, så gå videre til III (overvej også gerne om forslaget skal genbesøges eller justeres hvis I allerede gør noget lignende)
- III. Kunne forslaget være aktuelt for jer? Ja/nej.** Hvis *nej*, så gå videre til næste nr. i rækken. Hvis *ja*, så gå videre til IV
- IV. Prioritering af forslagene**
- V. Hvordan kan tiltaget gennemføres?**

Nr.	I. Tiltag	II. Har gjort / allerede i gang (evt. overvej et genbesøg)	III. Kunne forslaget være relevant for jer? - Ja/nej	IV. Hvilke forslag: - kan I umiddelbart gå i gang med? SKRIV A - må I vente med? SKRIV B - er foreløbigt urealistiske. SKRIV C	V. Beskriv hvem der skal gøre hvad hvornår for at igangsætte forslaget
Organisering					
1.	Nedsættelse af et grønt udvalg under provstiudvalget, som arbejder strategisk og understøttende med grøn omstilling				
2.	Understøtte/etablere erfa-grupper indenfor grøn omstilling (f.eks. mellem kirkegårdsledere/gravere eller kirkeværger)				
3.	Oprettelse af en grøn pulje menighedsrådene kan søge til klima- og miljøtiltag. Her er det vigtigt at prioritere ansøgningerne, eks. størst CO ₂ -reduktion, kortest tilbagebetalingstid, driftsøkonomi, anskaffelse etc.				
4.	Udpegning af person, fx frivillig, lønnet eller provstisekretær, der kan bistå, koordinere og understøtte den grønne omstilling.				

Energiforbrug					
5.	Igangsatte fælles energigennemgange af bygninger i provstiet, og lave løbende opfølgning på om spareforslagene gennemføres i menighedsrådene (f.eks. energirenovering af bygninger med dårligt energimærke, varmestyring, mm.)				
6.	På baggrund af en energigennemgang fastsættes reduktionsmål for energiforbrug og energirelateret CO ₂ -udledning				
7.	En fælles indsats for justering af opvarmningspraksis i kirkebygninger ift. brugsmønster (f.eks. temperatursenkning, eller grundvarme erstattes med mekaniske affugtere)				
8.	Udarbejde en flerårig udfasnings- og investeringsplan i samarbejde med menighedsråd, så olie- og gasfyr udskiftes til mere klimavenlig opvarmningskilder (til f.eks. fjernvarme, varmepumpe eller elvarme)				
Bygninger					
9.	Renovering prioriteres over nybyggeri				
10.	Ved større renoverings- og byggeprojekter stilles krav til leverandører om Svane-mærket byggeri, DGNB-certificering, eller tilsvarende				
11.	Nybyggeri overholder gældende BR18-grænseværdier, og det efterstræbes at følge gældende lavemissionsklasse-grænseværdi (grænseværdierne beskriver tilladt udledt kg CO ₂ /m ² /år i et livscyklusperspektiv for byggeriet, og afhænger af bygningstype)				

Jorder				
12.	Motivere og understøtte menighedsråd til mere miljø- og klimavenlig forvaltning af jorderne samt medfølgende økonomiske prioritering til dette (f.eks. udtagning af lavbundslande, skovrejsning, naturprojekter)			
13.	Prioriter at indgå i omlægningsprojekter ifm. Grøn Trepert			
Indkøb				
14.	Prioritering af midler som menighedsråd kan søge til grønne tiltag, ud fra udvalgte kriterier såsom CO ₂ -reduktion, pris, biodiversitet etc. (f.eks. udskiftning til elektriske maskiner, udfasnings af olie- og gasfyr, energireoveringer, udskiftning til LED-belysning, projekter på kirkegårde der fremmer biodiversitet)			
15.	Fælles indkøb på tværs af sognene af f.eks. varmepumper, elektriske maskiner, affugtere etc.			
Kirkegårde				
16.	Konceptet med komposterbare buketter udbredes til blomsterleverandører i provstiets område			
17.	Understøtte lokale ønsker om mere grønne tiltag. Fælles maskinpark, indkøb, erfaringsudveksling, naturnære begravelsesformer, graverkurser i grøn kirkegårdsdrift, etc.			